

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34405
Nom: Estructura i canvi en les societats contemporànies
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1310 - Grau Sociologia	Facultat de Ciències Socials	2	Segon quadrimestre
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Facultat de Ciències Socials	3	
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Facultat de Dret	3	
1925 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Facultat de Dret	3	
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1310 - Grau Sociologia	Estructura social i canvi social	OBLIGATÒRIA
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Assignatures obligatòries de tercer curs	OBLIGATÒRIA
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Assignatures obligatòries de tercer curs	OBLIGATÒRIA
1925 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Assignatures obligatòries de tercer curs	OBLIGATÒRIA
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de tercer curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

RIUS ULLDEMOLINS JOAQUIM

RESUM

Aquesta assignatura obligatòria de 6 crèdits impartida en el segon curs i segon quadrimestre del grau de sociologia pertany al mòdul de Teoria Sociològica, Estructura i Canvi Social.

L'assignatura té un caràcter eminentment teòric, està centrada en la problemàtica del canvi social i es divideix en cinc temes. Els quatre primers tenen com a objectiu subministrar les eines analítiques necessàries per estudiar el canvi social, així com les diverses interpretacions teòriques. Per tant s'hi repassaran les respostes que ha anat donant el pensament sociològic –des del clàssic fins el més recent– a la gran pregunta que s'ha fet la sociologia des del seu naixement: quines són les causes, conseqüències i direcció del canvi social. Es posarà particular èmfasi en l'evolucionisme, el materialisme històric, el pensament cíclic, la teoria de la modernització i les vicissituds de la idea de progrés, així com en les crítiques que han rebut des dels pressupòsits del pensament postmodern. Al tema cinquè es plantegen algunes de les transformacions en curs que estan experimentant les societats avançades des dels anys setanta del segle XX, les principals teories que intenten explicar-ho i les tendències de futur que s'albiren.

Aquests continguts fan que l'assignatura tinga un alt grau d'aplicabilitat en relació a les eixides professionals vinculades a les dinàmiques de transformació i canvi social, així com els processos socials emergents de particular relleu a la societat actual.

essos socials emergents de particular relleu a la societat actual.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

És convenient conèixer els conceptes bàsics de l'assignatura Introducció a la Sociologia i els de les assignatures de 1er curs que formen part del mòdul Ciències Socials. Igualment, és oportú que es coneguen els continguts sobre l'estructura social de les societats de modernitat avançada, les classes socials i la mobilitat, que shan abordat a l'assignatura de 2n. curs, primer quadrimestre, Estructura i canvi social.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1310 - Grau Sociología

Analitzar els fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (sociològica, psicosocial, econòmica, política, històrica i antropològica) .

Analitzar la societat contemporània, la seua estructura i la seua dinàmica a partir dels conceptes i teories sociològiques.

Analitzar les dades empíriques sobre l'estructura, el canvi i els problemes socials.

Aplicar els principis del codi deontològic professional de la Sociologia i desenrotllar el compromís enfront dels problemes socials.

Aprendre de forma autònoma i desenrotllar la iniciativa en l'àmbit sociològic.

Comunicar amb claredat de forma oral i escrita teories, problemàtiques i propostes de caràcter sociològic emprant les noves tecnologies de la informació i comunicació.

Conèixer i utilitzar les fonts de dades secundàries útils per a la Sociologia.

Descriure i explicar les desigualtats socials a partir de les teories i els indicadors socials i detectar els processos emergents.

Desenvolupar i integrar la perspectiva de gènere en l'estudi de la realitat social.

Elaborar informes i diagnòstics sobre problemàtiques socials.

Identificar i mesurar factors de vulnerabilitat social.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Realitzar estudis comparatius de l'estructura social espanyola i valenciana.

Relacionar i integrar informació sobre els fenòmens socials provinent de fonts primàries i/o secundàries.

Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat entre hòmens i dones, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, els valors democràtics i la sostenibilitat.

Treballar en equip amb una perspectiva multidisciplinària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Introducció als conceptes de canvi social i persistència i definicions de tipus de canvi

1. El canvi social

Introducció als conceptes de canvi social i persistència i definicions de tipus de canvi El sorgiment de la societat moderna. Les teories del pensament occidental: de la idea de progrés al concepte de modernitat

2. La sociologia clàssica del canvi social

Part I. Evolucionisme, teories del consens i del conflicte del canvi social

Les teories sociològiques sobre el canvi social basades en la diferenciació. Durkheim i el funcionalisme.

Les teories sociològiques sobre el canvi social basades en el conflicte: Marx, materialisme dialèctic i tradició marxista.

Part II. Les idees i les teories circulars i les elits

Les idees com a factor de canvi: Max Weber. Els factors culturals com agent del canvi

Les teories circulars, el desenvolupament de les civilitzacions i les elits com a factor de canvi

3. Factors i actors del canvi

La sociologia històrica, el canvi macro-sociològic: nacionalisme, moviment obrer, guerra, Estat i canvi revolucionari.

El neoevolucionisme i les teories de la modernització. L'estructura i la tecnologia com a factor del canvi social

Altres factors i agents de canvi: el conflicte i l'acció col.lectiva

4. Tendències recents en les societats avançades

La crisi de la modernitat i el debat sobre la postmodernitat.

Internet, canvi tecnològic i societat digital.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	30,00

Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó magistral participativa.

Resolució de problemes.

Estudi de casos.

Debats.

Treball cooperatiu.

Sessions de discussió i anàlisi grupal a partir de materials com pel·lícules, documentals, exposicions, conferències, etc.

Lectura, síntesi, anàlisi i crítica de textos.

, síntesi, anàlisi i crítica de textos.

AVALUACIÓ

El resultat de l'avaluació procedirà tant de l'examen final com de les activitats pràctiques que s'ha de presentar. Hi ha dos tipus de modalitats d'avaluació, amb assistència i participació regular al llarg del curs (opció A) i sense assistència i participació regular al llarg del curs (opció B).

(A) Amb assistència i participació regular durant el curs:

Per assistir a aquesta modalitat cal assistir regularment a classe. Es considera participació regular aquella no inferior al 80% d'assistència. Caldrà lliurar i aprovar tots i cadascun dels components de l'avaluació per poder aprovar mitjançant l'avaluació continuada (A):

- 25%: Pràctiques: un mínim de 2 pràctiques i un màxim de 4 amb pes equivalent a la mitjana final que podran ser en grup o individuals. S'han de lliurar totes les pràctiques per poder calcular la mitjana aritmètica de la nota. Si es suspèn la mitjana de les pràctiques o no es presenten totes l'avaluació serà recuperable amb l'examen de la modalitat no contínua. Per aprovar les pràctiques cal obtenir, com a mínim, un 5 en la mitjana d'aquestes. Si s'han aprovat les pràctiques no cal tornar-les a presentar per fer mitjana a la segona convocatòria.

- 50%: Examen escrit amb diverses preguntes curtes sobre continguts i conceptes que cal relacionar, podent triar lliurement unes i deixar les altres segons l'elecció de l'alumnat, i una pregunta oberta a escollir lliurement entre dues possibilitats amb desenvolupament lliure. Per aprovar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, un 5 a l'examen tant a la primera com a la segona convocatòria. La segona convocatòria tindrà el mateix tipus d'examen però amb menys preguntes
- 15%: Es valorarà l'assistència a classe amb un 10% en la que caldrà assistir a un 80% o més de les classes i entregar totes les pràctiques realitzades. L'assistència a classe no serà en cap cas requisit per aprovar l'assignatura i en el cas de no assistir es podrà optar per l'avaluació única. Només es dispensarà de l'assistència o de la falta puntual a classe en el cas de força major o de baixa mèdica amb la documentació oficial corresponent. En el cas de no assistir de forma no justificada (força major o malaltia amb baixa o diagnòstic acreditat documentalment) a un 80% o més l'assistència no serà recuperable.

(B) Modalitat no presencial (amb assistència esporàdica o sense assistència):

En aquest cas, el 90% de la nota correspon a l'examen escrit, essent el 10% de l'assistència a classe, que no és recuperable. Serà el mateix examen escrit que en la modalitat presencial, però amb menor opcionalitat i més preguntes per poder recuperar la nota de les pràctiques no entregades o no aprovades. Per aprovar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, un 5 a l'examen. La segona convocatòria tindrà el mateix tipus d'examen però amb menys preguntes.

ntes.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

Joaquim Rius-Ulldemolins (2019). *Sociología del cambio en las sociedades contemporáneas*. Madrid: Editorial Tecnos.

Bibliografia recomanada

Alcañiz Moscardó, M. (2010). *Manual de cambio social y movimientos sociales*. Castelló: Universitat Jaume I.

Aguilar, S. (2001). *Ordre i desordre. Manual d'estructura i canvi de les societats*. Hacer, Barcelona.

Alonso Benito, L. E. (2000). *Trabajo y Posmodernidad: el empleo débil*. Madrid: Fundamentos, 2000.

Alonso Benito, L. E. y C. J. Fernández (2013). *Los discursos del presente: Un análisis de los imaginarios sociales contemporáneos*. Madrid: Siglo XXI.

Alexander, J. i P. Sztompka (1990). *Rethinking Progress. Movements, Forces, and Ideas at the End of the Twentieth Century*. London: Routledge.

Ariño, A. (1997). *Sociología de la cultura: la constitución simbólica de la sociedad*. Barcelona: Ariel.

- Ariño, A. y J. Romero. (2016). *La secesión de los ricos*. Barcelona: Galaxia Guttenberg.
- Aron, R. (1994). *Les etapes del pensament sociològic*, vol. I. Barcelona: Herder.
- Berger, P y Thomas Luckmann. (1995). *Modernitat, pluralismo y crisis de sentido: la orientación del hombre moderno*. Barcelona: Paidós.
- Bell, D. (1976). *El advenimiento de la sociedad postindustrial*, Madrid: Alianza Editorial.
- Bell, D. (1977). *Las contradicciones culturales del capitalismo*, Madrid: Alianza Editorial
- Bourdieu, P. (2002). *Sur l'État*. Paris: Editions du Seuil.
- Castells, M. (1995). *La era de la información*, Alianza Ed., 3 vols., Madrid.
- Gonzalez Calleja, E. (2017). *Asalto al poder. La violencia organizada y las ciencias sociales*. Madrid: Siglo XXI.
- Esping-Andersen, G. (1990). *The three worlds of welfare capitalism*. Londres: Polity (traducción castellana a Ed. Alfons El Magnànim, València).
- Giddens, A. (1992). *Consecuencias de la modernidad*, Madrid: Alianza Editorial.
- Giner, S. (2013). *Historia del pensamiento social* Barcelona: Ariel.
- Gouldner, A. W. (1983). "El marxismo como ciencia y como crítica", en Gouldner, Alvin W. *Los dos marxismos. Contradicciones y anomalías en el desarrollo de la teoría*. Madrid: Alianza Editorial.
- Jameson, F. (1991). *El posmodernismo o la lógica cultural del capitalismo avanzado*, Ed. Barcelona: Paidós.
- Kolakowski, L. (1985). *Las principales corrientes del marxismo*. Vol. II i III. Madrid: Alianza Universidad.
- Lowenthal, D. (1998). *El pasado es un país extraño*. Madrid: Akal.
- Mann, M. (1997). *Las Fuentes del poder social*, vol II, Madrid: Alianza Editorial.
- Mann, M. (2009). *El lado oscuro de la democracia: la limpieza étnica y política como tradición moderna*. València: PUV.
- Nisbet, R. A. (1981). *Historia de la idea de progreso*, Gedisa, Barcelona.
- Moore, B. (1982). *Los orígenes sociales de la dictadura y la democracia*. Península, Barcelona.
- Preston P.W. (1999). *Una introducción a la teoría del desarrollo*. Madrid: Siglo XXI Editores.
- Roche Cárcel, J.A. (2009). *La sociedad evanescente*. Barcelona: Antrophos.
- Sennet, R. (2006). *La cultura del nuevo capitalismo*, Anagrama, Barcelona.
- Shapin, S. (2000). *La revolución científica. Una interpretación alternativa*. Barcelona, Paidós.
- Skocpol, T. (1986). *Los Estados y las revoluciones*, Fondo de Cultura Económica, México 1986.
- Streeck, W. (2017). *Com acabarà el capitalisme? Assaigs sobre un sistema en fallida*. València: Institució Alfons el Magnànim.
- Sztompka, P. (1995). *Sociología del cambio social*, Madrid: Alianza.
- Tilly, C. (1992). *Coerción, capital y los Estados europeos 990-1990*, Madrid, Alianza.
- Tilly, C. (2000). *Las revoluciones en Europa*, Barcelona: Crítica.
- Tilly, C. (2010). *Democracia*, Madrid: Akal, 2010
- Tilly, C. y L. J., Wood (2010). *Los movimientos sociales, 1768-2008. Desde sus orígenes a Facebook*. Barcelona: Crítica.
- Traverso, E. (2017). *Els nous rostres del feixisme*. Valencia: Balandra Edicions.
- Traverso, E. (2006). *Els usos del passat: Història, memòria, política*. València: Publicacions de la Universitat de València.
- Wagner, P. (1997). *Sociología de la modernidad*, Barcelona: Herder